

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.12
la Hotărîrea Consiliului INJ
nr.1/3 din 30 ianuarie 2015*

CURRICULUM
la disciplina

PARTICULARITĂȚILE SOLUȚIONĂRII LITIGIILOR FAMILIALE

AUTOR
V.CEBOTARI
Dr. in drept ,conf., formator

AVIZAT
Mariana PITIC, Şef Direcție instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2015

I. PRELIMINARII

Familia este elementul natural și cel mai principal al societății și are nevoie de ocrotire din partea statului și a societății. Aceasta se poate înfăptui prin aplicarea corectă a legislației familiale, prin promovarea politicii statului privind familia și, în special, copiii, cât și prin aplicarea diferitor sancțiuni și măsuri de protecție la momentul potrivit persoanelor care încalcă drepturile și interesele legitime ale membrilor familiei și terțelor persoane.

Audienții Institutului Național al Justiției au din facultate o pregătire teoretică în domeniu însă o aprofundare practică le lipsește. Scopul acestui program este ca audienții să poată aplica în practică cunoștințele teoretice atât din dreptul familiei cât și în complex cu alte discipline cum ar fi drept civil, drept procesual civil, dreptul muncii etc. Totodată ei se vor familiariza cu practica judiciară în domeniu, vor putea lua decizii de sine stătător în cazurile când legislația în vigoare lasă soluționarea unor situații familiale la convingerea instanței de judecată.

Curriculum „Particularitățile soluționării litigiilor familiale” reprezintă un document ce determină competențele profesionale necesare integrării și bunei manifestări în câmpul muncii. Studiul modulului prezentat este îndreptat spre aprofundarea cunoștințelor și formarea abilităților necesare pentru ca audienții să-și poată valorifica întregul potențial intelectual și dobândi deprinderi de veritabil judecător, prin studierea continuă a modificărilor legislației, practicii judiciare, inclusiv a Curții Europene pentru Drepturile Omului, pentru a consolida cunoștințele acumulate, a cultiva spiritul de respect pentru lege și pentru justițabili.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei „Particularitățile soluționării litigiilor familiale” audientul va obține următoarele competențe:

- Să poată identifica principiile care stau la baza soluționării litigiilor familiale;
- Să poată determina fără echivoc normele juridice care stau la baza soluționării diferitor situații familiale;
- Să dețină cunoștințe și abilități practice pentru a determina obiectul litigiului și limitele aplicării dreptului în relațiile de familie;
- Să posede abilități practice de elaborare a soluțiilor în examinarea litigiilor familiale;
- Să proiecteze și să motiveze acte judecătoreschi de dispoziție prin prisma normelor de drept național și internațional.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil să:

- identifice cazurile de desfacere a căsătoriei în instanță de judecată și să determine ordinea de examinare a litigiilor în procesul de divorț;
- explice temeiurile decăderii din drepturile părintești și să deducă probele ce pot contribui la soluționarea corectă a acestor cazuri;
- propună, în temeiul cazurilor practice studiate, argumente care ar putea fi luate în considerare la stabilirea paternității și a faptului paternității și să estimeze prevederile legislației în vigoare;
- proiecteze hotărâri ale instanței de judecată privind încasarea pensiei de întreținere pentru membrii familiei în cote-părți și într-o sumă bănească fixă;
- generalizeze actele necesare care urmează să fie anexate la cererea de adopție a unuia sau mai multor copii pentru a dispune primirea cererii;

- utilizeze corect normele juridice în cazurile adopției internaționale, a desfacerii căsătoriilor cu element de extraneitate, cât și a cazurilor de ieșire din țară a minorilor

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Particularitățile soluționării litigiilor familiale	Valentina Cebotari	II	24	0	24	Colocviu diferențiat

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Încetarea și nulitatea căsătoriei	0	6
2.	Raporturile juridice dintre părinți și copii	0	8
3.	Obligația de întreținere dintre membrii familiei	0	6
4.	Adopția copiilor	0	4
TOTAL		0	24

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/ Resurse logistice	Lucrul individual
<i>Tema 1. Încetarea și nulitatea căsătoriei</i>		
Desfacerea căsătoriei în instanța de judecată. Litigiile care se soluționează în procesul de divorț. Cauzele de nulitate a căsătoriei. Subiecții dreptului la acțiune și efectele nulității.	Seminare. Studiu de caz. Tabla flipchart.	Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea cererilor de chemare în judecată.
<i>Tema 2. Raporturile juridice dintre părinți și copii</i>		
Stabilirea și contestarea paternității și a maternității în instanța de judecată. Decăderea din drepturile părintești și luarea copiilor fără decăderea din drepturile părintești. Soluționarea altor litigii privind copiii minori.	Seminare. Studiu de caz. Tabla flipchart.	Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea cererilor de chemare în judecată.
<i>Tema 3. Obligația de întreținere dintre membrii familiei</i>		

Condițiile apariției obligației de întreținere. Cuantumul pensiei de întreținere pentru copii minori. Veniturile din care se încasează întreținerea. Executarea întreținerii.	Seminare. Studiu de caz. Tabla flipchart.	Soluționarea spălărilor. Examinarea dosarelor. Întocmirea cererilor de chemare în judecată.
Tema 4. Adopția copiilor		
Condițiile necesare pentru luarea la evidență a unui copil ca fiind adoptabil. Procedura administrativă de adopție. Procedura judiciară. Nulitatea adopției.	Seminare. Studiu de caz. Tabla flipchart.	Soluționarea spălărilor. Examinarea dosarelor. Întocmirea cererilor de chemare în judecată.

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audienților în cadrul orelor practice;
- realizarea activităților individuale;
- întocmirea unor cereri de luare la evidență pentru adopție;
- susținerea unei testări obligatorii care va conține sarcini cu obiective de măsurare a cunoștințelor, capacitaților și aptitudinilor profesionale.

B. Evaluarea finală se va efectua la finele semestrului prin soluționarea situațiilor de caz și a aplicării corecte a prevederilor legislației.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994
2. Codul familiei, adoptat prin Legea Nr.1316-XIV din 26.10.2000
3. Codul civil, adoptat prin Legea Nr.1107-XV din 06.06.2002
4. Codul de procedură civilă, adoptat prin Legea Nr.225-XV din 30.05.2003
5. Legea privind regimul juridic al adopției Nr.99 din 28.05.2010
6. Legea privind actele de stare civilă Nr.100-XV din 26.04.2001

Jurisprudență/Practica judiciară:

7. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătoarești a legislației în cauzele de desfacere a căsătoriei nr.10 din 15.11.1993 cu modificările ulterioare.
8. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 24.12.2012 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătoarești a unor prevederi ale legislației privind regimul juridic al adopției.
9. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 15.04.2013 privind practica judiciară de soluționare de către instanțele de judecată a cauzelor de încasare a pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei.

Literatură didactică și științifică:

10. Cebotari V. Dreptul familiei .-Chișinău, 2014
11. Chirtoacă L. Tratat de dreptul familiei .-Chișinău.2005
12. Filipescu I. Tratat de dreptul familiei .-București.2001
13. Manualul judecătorului la examinarea pricinilor civile. Coordonator M.Poalelungi-Chișinău,2013.